

**ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ /
PROBLEMS OF LINGUISTIC COMMUNICATIONS]**

УДК 811.111/ 81'42: 316.77

Стаття надійшла до редакції [Article received /

Статья поступила в редакцию] – 09.01.2018 р.

Перевірено на плагіат [Checked for plagiarism / Проверено на плагиат] – 15.01.2018 р.

Оригінальність тексту [The originality of the text / Оригинальность текста] – 98,22 %

<http://doi.org/10.17721/2663-6530.2018.33.10>

**МОДУСИ РИТУАЛІЗАЦІЇ В АНГЛОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ
ПРАКТИКАХ (НА МАТЕРІАЛІ ВІТАНЬ З НАГОДИ ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)**

О. М. Афанасьєва (м. Київ, Україна)

afanasieva.olga.n@gmail.com

кандидат філологічних наук, докторант Інституту філології
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
(Міністерство освіти і науки України)
01601, м. Київ, бульвар Тараса Шевченка, 14

Статтю присвячено аналізу лінгвопрагматичних особливостей модальної організації ритуалізованих комунікативних практик. Сучасні дослідження модальності показують її всеохопний та складний характер, а також необхідність введення до її вивчення лінгвопрагматичного виміру, що стосується передусім ритуалу як складного культурного явища. Проведене дослідження показало, що ритуальна комунікація є завжди модально визначеною і відповідно маркованою. Ритуали формують складні модальні утворення, прагмакомунікативні єдності, які характеризуються складною модусною будовою та надагентивністю. Модуси ритуалізації розглядаються у часовому, власне модальному та оцінному вимірах, які аналізуються на матеріалі англomовних вітань з днем народження. Основні лінгвопрагматичні відмінності модальної структури англomовних вітальних повідомлень було виявлено в двох їх різновидах – світському і релігійному.

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
(in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© Afanasieva O. M. [Afnas'jeva O. M.] *afanasieva.olga.n@gmail.com*

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Ключові слова: ритуал, комунікація, модальність, день народження, вітання, надагентивність, англомова лінгвокультура.

МОДУСЫ РИТУАЛИЗАЦИИ В АНГЛОЯЗЫЧНЫХ
КОММУНИКАТИВНЫХ ПРАКТИКАХ (НА МАТЕРИАЛЕ
ПОЗДРАВЛЕНИЙ С ДНЕМ РОЖДЕНИЯ)

О. Н. Афанасьева (г. Киев, Украина)
afanasieva.olga.n@gmail.com

кандидат филологических наук, докторант Института филологии
Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко
(Министерство образования и науки Украины)
01601, г. Киев, бульвар Тараса Шевченко, 14

Статья посвящена анализу лингвопрагматических особенностей модальной организации ритуализованных коммуникативных практик. Современные исследования модальности показывают ее всеохватывающий и сложный характер, а также необходимость введения в ее изучение лингвопрагматического измерения, что касается, прежде всего, ритуала как сложного культурного явления. Проведенное исследование показало, что ритуальная коммуникация всегда является модально определяемой и соответственно маркированной. Ритуалы формируют сложные модальные структуры, прагмакоммуникативные единства, которые характеризуются сложным модусным строением и надагентивностью. Модусы ритуализации рассматриваются во временном, собственно модальном и оценочном измерениях, которые анализируются на материале англоязычных поздравлений с днем рождения. Основные лингвопрагматические различия модальной структуры англоязычных поздравительных сообщений были выявлены в двух их разновидностях – светском и религиозном.

Ключевые слова: ритуал, коммуникация, модальность, день рождения, поздравление, надагентивность, англоязычная лінгвокультура.

© Афанасьєва О. М. [Афанасьєва О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англійській комунікативній практиці (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

**MODES OF RITUALIZATION IN THE ENGLISH-LANGUAGE
COMMUNICATIVE PRACTICES (BASED ON THE BIRTHDAY GREETINGS
MATERIALS)**

O. M. Afanasieva (Kyiv, Ukraine)
afanasieva.olga.n@gmail.com

PhD (Philology), Postdoctoral student of Institute of Philology
Taras Shevchenko National University of Kyiv
(Ministry of Education and Science of Ukraine)
14 Taras Shevchenko Blvd., Kyiv, Ukraine, 01601

The article is devoted to the analysis of the linguistic and pragmatic features of the modal organization of ritualized communicative practices. Modern research of modality (J. L. Bybee, R. Perkins, W. Pagliuca, F. R Palmer, J. Nuyts, A. Kratzer, I. Depraetere, J. van der Auwera, V. Plungian, Huddleston R. et al.) shows its all-embracing and complex nature, as well as the need of its further study considering a linguopragmatic dimension, which, in particular, comprises the ritual as a complex cultural phenomenon (E. Durkheim, A. van Gennep, B. Malinowski, V. Turner, M. Douglas, W. L. Warner, A. R. Radcliffe-Brown, R. A. Rappaport, R. Collins, R. L. Grimes, C. Bell). In this article, the ritual is considered as a complex system of construction and modeling of a special reality (transreality), the creation of which occurs through the transition from everyday reality to the "possible" worlds that arise in the ritualized interaction. Ritualization moduses form a complex structure in which temporal, modal (imperative, optative, deontic, possibilistic) and evaluative components are in interaction. The main direction of modalization is the modification of the field of human possibilities, primarily through its expansion, narrowing, adaptation and regulation. In the ritualized practices, if viewed from the communicative and discursive perspective, occurs the creation of a certain communicative situation and its fixation as a culturally determined event. Such prototype rituals of an event construction include a birthday celebration, which forms a complex structure, which embraces several basic elements that belong to the spheres of being and its time structure, honoring and giving, superagency, time and space allocation. The main linguopragmatic differences of the modal structure of English-language greeting messages have been revealed in their two varieties – secular and religious.

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
(in Ukrainian) **[Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]**

© Afanasieva O. M. [Afnas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

**ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Key words: *ritual, communication, modality, birthday, greeting, superagency, English-language linguistic culture.*

Вступ. Ритуал у різних своїх виявах – як культурне явище, як форма організації суспільних відносин, як комунікативний формат, привертає увагу дослідників різних суспільних і мовознавчих наук (див. праці Е.Дюркгайма, А. Ван Геннепа, Дж. Фрейзера, Б. Малиновського, В.Тернера, М.Дуглас, В.Уорнера, А.Редкліфа-Брауна, Р.Раппопорта, М.Блоха, Р.Коллінза, Р.Граймса, К.Белл та ін.). З огляду на значущість та актуальність дослідження ритуалу у сучасній науці виокремилося полідисциплінарне поле ритуалістичних студій (Р.Граймс, К.Белл). Водночас наразі бракує системного вивчення ритуалізованих форм комунікації, всебічного опису лінгвопрагматичних засобів організації ритуалізованої взаємодії. До важливих аспектів такого опису слід віднести вивчення ритуалізованих форм комунікації з погляду модальної організації повідомлення. Починаючи з праць Аристотеля, модальність постійно перебуває в полі зору логіко-філософських досліджень, а також сучасних мовознавців, таких як Ш.Баллі, Я.Хінттіка, Дж.Л.Байбі, Р.Д.Перкінс, В.Пальюка, І.Ньютс, Ф.Р.Палмер, А.Крацер, Е.М.Бейлі, П.Портнер, В.В.Виноградов, Н.Д.Арутюнова, В.М.Телія, О.В.Бондарко, В.О.Плунгян, М.В.Зайнуллін, Г.В. Колшанський, М.В.Ляпон, Б.Ю. Арама, І.В.Смушинська, Т.А.Космеда, О.А.Івін, Г.О.Золотова, В.Ю.Вольмут, О.І.Беляєва, С.М.Бернацька, О.Л. Доценко, Т.В.Романова, А.П. Калашян, Л.В. Шнуровська, Л.І.Коноваленко, К.Ю.Замятіна та багато інших. При цьому поле модальності розширюється, до нього включаються нові види модальності, її функціональні, дискурсивні аспекти. Так, усе більшу увагу дослідників, поряд із логічною модальністю, привертають її прагматичні, комунікативні аспекти. Ці аспекти модальної організації дискурсу набувають також особливої значущості у вивченні ритуалізованих форм комунікації та зумовлюють новизну цього напрямку дослідження, а також його мету, а саме – встановлення та лінгвопрагматичний опис основних модусів ритуалізованих форм комунікації. Об'єктом цієї розвідки є модальна організація ритуалізованих форм комунікації, а її предметом – лінгвопрагматичні особливості її вираження на матеріалі англomовного вітального дискурсу. Методами дослідження є лінгвопрагматичний і лінгвосеміотичний аналіз цього типу дискурсу, виходячи з їх контекстно обумовленого вжитку.

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Саме поняття модальності та її мовні (граматичні), семантичні, прагматичні виміри активно дискутуються у сучасному мовознавстві. Так, у широкому філософському сенсі модальність позначає будь-яку зміну мовцем стану речей, включаючи часово-видові аспекти (ТАМ), або у семантичній термінології, кваліфікації стану речей. У вузькому сенсі модальність охоплює семантичне підполе широкого домену ТАМ. З огляду на це учені вважають, що надати вичерпні характеристики модальності досить важко [4, с.176]. До параметрів визначення і класифікації модальності сучасні учені відносять пропозиційний статус, ілокутивну силу, контекстні умови та відповідним чином аналізують і встановлюють типи модальності (Ф.Р.Палмер, І. Депретер, С.Рід, Р.Хаддлстон, Дж.Паллум, Й. ван дер Аувера, В.О.Плунгян). Так, Ф.Р.Палмер виділяє: модальність епістемічну, яка стосується істинності пропозиції; динамічну, яка стосується здатності та волі суб'єкта висловлення; деонтичну, яка стосується впливу дій, станів чи подій [7, с. 6-7]. Особлива увага звертається на джерело модальності – суб'єкта чи ситуацію [5]. Р.Хаддлстон, Дж.Паллум та ін. зауважують, що деонтичним джерелом може бути особа, влада, умовності [6, с.178]. Крім того, модальність розрізняють за критерієм «сили». Так, Р.Хаддлстон, Дж.Паллум та ін. вважають силу прагматичним поняттям і розрізняють семантично сильну і слабку модальність [6, с.175-177].

Деонтична модальність традиційно визначається в термінах дозволу та обов'язку (А.Крацер, Ф.Р.Палмер) або, як зазначає І.Ньютс, як указання на рівень моральної бажаності стану речей, зазначеному в реченні [8, с.4]. Деонтична модальність розглядається також як підклас зовнішньо орієнтованої модальності учасників, яка стосується зовнішніх умов відносно учасника, задіяного до певного стану речей, які роблять цей стан речей можливим чи необхідним [3, с. 80]. Й. ван дер Аувера та В.О.Плунгян вважають основними категоріями модальності можливість і необхідність як прагматичні варіанти, які утворюють парадигму з двома можливими виборами, та розрізняють модальність внутрішню (*participant-internal modality*) та зовнішню відносно учасника (*participant-external modality*) [3, с.80]. Крім того, дискутуються питання щодо місця в загальному модальному полі та статусу евіденційної й булетичної модальностей, взаємовідношень модальності і оцінки (В.О.Плунгян, І.Ньютс та ін.). Ці питання безпосередньо стосуються аналізу модальної специфіки ритуалізованих форм комунікації, яка виявляється у лінгвопрагматичній та лінгвокультурологічній площинах їх функціонування.

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
(in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© Afanasieva O. M. [Afanasyeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

**ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Основний зміст. Ритуал постає складною системою конструювання реальності та моделювання соціокомунікативних відносин у культурно обумовленій системі уявлень (картині світу) відповідного соціуму. Принцип конструювальності, який розглядається у суспільних науках як засадничий принцип творення соціальної реальності (П.Бергер і Т.Лукманн), використовується наразі і в мовознавчому пошуку, зокрема в прагматодискурсивній площині (Дж.Серль), а його необхідною умовою є розбудова формування складної модальної структури. Слід зазначити, що, починаючи з відомої концепції модусу і диктуму Ш.Баллі та її розвитку у сучасних прагмалінгвістичних дослідженнях, які виділяють пропозиційне і прагматичне навантаження висловлення (М.А.К.Халлідей, Дж.Остін, Дж.Серль, К.Хенгевельд та ін.), будь-яке висловлення розглядається як модально марковане. Проте ритуалізовані комунікативні формати надають повідомленню модального навантаження особливого роду, що зумовлено його особливим статусом як культурного феномену, як носія основних соціокультурних смислів.

Ритуал спрямовано на розбудову особливої реальності, творення якої відбувається шляхом переходу від «звичайної», профанної, повсякденної дійсності до «можливих» світів, які виникають у ритуалізованій взаємодії. Ці ритуально сконструйовані світи мають власний хронотоп, агентивність і типи актантних відношень, цілеспрямованість. У загальній соціокомунікативній перспективі ритуал розгортається в культурно обумовленому контексті, де формується комунікативна ситуація з усіма її складовими та застосовується власний лінгвокультурний код. Можна сказати, що відбувається формування особливої мультимедійної знакової системи на засадах ступеневого, модусно зумовленого, полісеміотичного конструювання.

Ступенева конструювальність ритуалу полягає в тому, що на основі різних типів і форм поведінки та повсякденних практик, початково спрямованих на потреби життєзабезпечення та їх лінгвокомунікативного втілення створюються поведінкові моделі і практики іншого типу, які мають культуротвірне, інституційне, символічне значення. Це особливе значення певним чином позначається, виокремлюється, відокремлюється від повсякденного життя аж до створення спеціальних ритуальних практик церемоніального типу. У цьому випадку йдеться про максимальний або найвищий ступінь ритуалізації. З іншого боку, існують численні ритуали повсякденного життя, які, як здається на перший

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

погляд, «природно вписуються» в нього і почасти не сприймаються як власне ритуали.

Ступеневість ритуалізації виявляється не лише в рівні інтенсивності проявів ритуальних ознак, як-от у градації від церемоній до ритуалів повсякденної взаємодії, але також у можливостях деритуалізації певних комунікативних моделей, наближення їх до рутинних практик, з одного боку, та «реритуалізації» існуючих ритуалів, появи нових – з іншого. Так, спостерігається створення нових ритуалів на основі існуючих, нових чи оновлених практик, а також зникнення чи перетворення вже існуючих ритуалів. У такому випадку можемо говорити про екстенсивність та інтенсивність ритуалізованих практик, про трансформації ритуалу, які відбуваються також в інтенсивній та екстенсивній площинах, наприклад, внаслідок послаблення, «зниження» ступеня ритуалізації в історичній перспективі. Цікавим аспектом зіставлення можуть слугувати процеси модалізації в історичній перспективі, переходи від домодального до модального і постмодального значення, аналізованих у працях Дж.Байбі, Й. ван дер Аувери, В.О.Плунгяна та ін.

Перехід певної поведінкової моделі чи практики до ритуальної чи формування певної моделі ритуальної поведінки чи ритуальної практики, виходячи з базової неритуальної, переводить позначену таким чином взаємодію у простір інших «можливих світів», вивчення яких як у логіко-філософському, так і в лінгвопрагматичному планах активно ведеться сучасними дослідниками (Я.Хінтікка, С.А.Кріпке, Дж.Серль та ін.). Модуси ритуалізації – це ті вектори, які визначають напрямок конструювання та прагмакомунікативні й семантичні особливості змодельованих таким чином «світів» ритуалу, його «реальностей». За їх допомогою створюються ті особливі перспективи, які в їх сукупності ми позначаємо як трансреальність, яка спирається на реальність повсякденного життя, реальність екзистенційну, «тут і зараз», але водночас виходить за її межі. Саме ритуалізація комунікативної взаємодії переводить асерторичні констатації певного стану речей до модусів його культурного обумовлення. Звичайно, не можна стверджувати, що будь-яка модалізація висловлення є виявом ритуалізації, проте ритуалізовані форми комунікації є завжди модально маркованими. Можна сказати, що ритуали утворюють складні модальні утворення, прагмакомунікативні єдності, які характеризуються складною модусною будовою, надагентивністю, смисловою трансгресивністю, часопросторовою виокремленістю. Ці особливості ритуальної взаємодії полягають у переведенні

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
(in Ukrainian) **[Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materiali vitan' z nagody dnja narodzhennja)]**

© Afanasieva O. M. [Afanas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

комунікації до надвиміру конструювання / моделювання уявлень про світ та його елементи, про себе та інших, про структуру відношень зі світом і структуру соціальних відносин, а також до формування і застосування праксисних моделей освоєння світу, регулювання відносин і т.п.

Складна модальність ритуалу виходить із загального модусу або метамодусу проєктивного моделювання дійсності, устремління до «виходу» за межі реальних можливостей. У ритуалізованих практиках відбувається комунікативно-дискурсивне перетворення актуальної реальності та створення особливих комунікативних ситуацій, які стають культурно визначеною подією. Звичайно, особливе місце посідає релігійний ритуал, заснований на постулатах віри та особливих модальних засадах, які вона передбачає. Тут ідеться передусім про обігравання опозиції реального / ірреального. Проте і світські комунікативні ритуали певним чином адаптують до профанної сфери та представляють у категоріях буття та суспільних відносин вектори трансцендентності та сакралізації.

Отже, ритуальна комунікація є завжди модально визначеною і відповідно маркованою, при цьому основним напрямком модалізації є модифікації простору діяльнісних та інших можливостей людини, передусім через вектори його розширення, звуження, адаптації та регулювання, які утворюють цілісну багатовекторну структуру, яку знаходимо в ритуалах різного типу, як релігійних, так і світських. Як зазначає М.Епштейн, «у розвинених суспільствах смисловий акцент переноситься з реальності на можливість, тому що життя, насичене можливостями, відчутно багатше і більш насичене подіями, ніж життя, зведене до площини актуального існування» [2, с.238]. Проте можна сказати, що саме у процесі ритуалізації різних видів життєдіяльності людини і виникає така можливісна домінанта, корені якої сягають у найдавніші ритуалізовані практики.

У цілому модальність і семантика волітивності, бажання, оптативності привертає останнім часом значну увагу науковців (див. праці Жук О.А., Гунченко Г.В., Філіппової А.П., Волкової М.І., Демидової І.О., Колосової М.В., Доценко О.Л., Лобанової О.В., Єлєць О.П. та ін.) і навіть розглядається як універсальний семантичний примітив А.Вежбицькою [1, с.322]. У широкому плані (по)бажання лежить в основі ритуальної модалізації в цілому, посідає провідне місце в релігійних ритуалах і магічних практиках. Водночас воно позначає широке коло світських ритуалізованих практик, прототипом яких можна вважати вітальні ритуали з нагоди певної події, свята. Так, наприклад, привітання з днем народження у сучасній англомовній лінгвокультурі може виражатися у

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англомовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

значній кількості більш чи менш індивідуалізованих варіантів, починаючи з базової універсальної формули «*Happy birthday to you!*». Інтернет сайти пропонують численні зразки таких привітань, та класифікують їх за різними критеріями:

1) типом адресата, який визначається за такими характеристиками:

- родинними зв'язками: *Wishes for family and friends (Happy Birthday Wife Wishes, Happy Birthday Granddaughter Wishes, Happy Birthday Grandson Quotes, Happy Birthday Brother in Law Wishes, Happy Birthday Mother in Law Wishes, Happy Birthday Son Wishes, Happy Birthday Sister in Law Wishes, Birthday Wishes for Uncle, Happy Birthday Daughter in Law Wishes і т.п.)*;
- віковою категорією: *18th Birthday Messages They'll Love, Perfect 21st Birthday Messages with Meaning*;
- соціальними відносинами: *Happy Birthday to my Boss, Happy Birthday Teacher Wishes*;
- психоемоційними стосунками: *Happy Birthday I love you Quotes*;
- соціокультурними особливостями: *Religious Birthday Wishes, Christian Birthday Wishes*;

2) прагматичною метою: *70th Birthday Messages to Surprise them, 80th Birthday Messages to Show your Love*;

3) риторико-дискурсивними ознаками: *Funny Birthday Wishes, Cute Birthday Messages, Romantic Birthday Wishes* [9; 11].

Ритуал святкування дня народження відноситься до складних ритуалів конструювання події, які утворюють комплексну структуру, що складається з кількох базових елементів, які належать до сфер буттєвості / часовості та вшанування / дарування. Так, народження людини як один із головних моментів її життя стає основою циклічного ритуалу щорічного його святкування. Конструювання особливої реальності такої події відбувається як розбудова відповідного часовиміру. Перш за все, сам ритуал циклічного типу, як-от святкування дня народження, є засобом надання смислу безперервній плинності часу, структурування людського життя, створення в ньому значущих подій. Так, обов'язкове посилення на день народження у вітальному дискурсі є не лише метакомунікативним індексом однієї зі складових комунікативної ситуації, а й уведенням до власне ритуального виміру інтерактивного простору. Крім того, часові параметри стають одним із основних семантичних векторів конструювання бажаної якості людського життя, її проектування в темпоральних перспективах,

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
 (in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© Afanasieva O. M. [Afnas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

**ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]**

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

які починаються від рамок точково «хронософокусованих», обмежених самим днем святкування, яке водночас може відкривати подальшу ширшу часову перспективу, яка може бути відносно «реальною», як у наступному побажанні: *May this birthday be filled with lots of happy hours and also your life with many happy birthdays, that are yet to come. Happy birthday* [11]; до зняття часових обмежень (передусім в рамках індивідуального існування) в семантиці «завжди»: *May your coming year surprise you with the happiness of smiles, the feeling of love and so on. I hope you will find plenty of sweet memories to cherish forever. Happy birthday* [11].

Ушанування іменинника засновується на базисних ритуалотвірних засадах наділення адресата певними благами, реальними чи/та символічними. Акт дарування втілює це наділення в реальному акті вручення подарунку, матеріалізує його, а акти вихваляння іменинника та різноманітних побажань здійснюють моделювальну функцію, стаючи актом символічного дарування благ, переводячи реальний стан речей до модусу зняття можливісних обмежень. При цьому оптативний акт переводить вектор здійснення бажаного до перспективи майбутнього. Структура таких оптативних повідомлень розгортається навколо центрального предиката із семантикою побажання (волевиявлення, сподівання), модальних операторів спонукальності / оптативності, наказового способу, наприклад: *On your special day, I wish you good luck. I hope this wonderful day will fill up your heart with joy and blessings. Have a fantastic birthday, celebrate the happiness on every day of your life. Happy Birthday!!* [11].

Суб'єкт повідомлення виступає ініціатором спеціального типу агентивності, який спрямовує дію до простору надагентивності, у якому знімаються обмеження, властиві реальній дійсності, наприклад: *May all your dreams and desires come true in this coming year* [11]. Схематично таку структуру надагентивності можна представити як делегування суб'єктом-агенсом певному надагенту здатності наділити реципієнта-бенефіціанта бажаними благами. Надагентивність виражається передусім як простір дистанціювання суб'єкта висловлення від предикованої ним дії, який «заповнюється» функцією надагента-медіатора, наприклад, в образі божественної сили, що знаходимо в релігійних побажаннях типу: *I pray that your birthday celebration will be a successful one. God bless you because you have been so good to everyone* [12]. У світських побажаннях часто зустрічається актантна структура, де функцію невизначеної надагентивності спрямовано до самих благ, які стають персоніфікованими агентами, реалізація яких, а саме перехід до реального виміру, зумовлено спонукальністю, яка

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

продукується суб'єктом висловлення. Наприклад: *Special day, special person and special celebration. May all your dreams and desires come true in this coming year. Happy birthday* [11].

Семантичні параметри побажань стосуються передусім основних засад життєдіяльності людини, які об'єднуються навколо центрального поняття «щастя», у семантичний домен якого входять універсальні й етнокультурно обумовлені цінності людського життя, якими суб'єкт повідомлення через медіацію надагентивності хоче наділити адресата, наприклад: 1) *I wish you happiness, health and so many good things in your life. Happy Birthday!* 2) *May you always have the most precious things in life: health, peace, love and happiness. HAPPY BIRTHDAY!!* [9]. Нерідко вони метонімічно позначаються через відповідні психоемоційні стани та вияви: *You are very special and that's why you need to float with lots of smiles on your lovely face. Happy birthday* [11].

Інша важлива складова привітань з днем народження – акт вихваляння, тобто наділення адресата певними особистісними, характерологічними надможливостями, позитивно оцінює його, гіперболізує якості адресата, надаючи їм найвищого рівня, наприклад: 1) *Wishing happy birthday to the best person I've ever met in this world* [11]; 2) *It's an honor for me that the best man in this world is my brother. Happy birthday* [11]; 3) *I feel proud when I call you my sister. I want to feel this today and every day* [11]. Таким чином, оцінний вектор стає одним із основних векторів модалізації, співвідносячи характеристику якостей адресата з певною соціокультурною моделлю (матері, батька, друга і т.п.) та абсолютизуючи їх у той чи інший спосіб: *Every mom is special, but trust me there is no other mom who can be compared to your qualities. On this special day, I want to thank you and wish happy birthday* [11]. Особливим компонентом стає оцінка міжособистісних відносин, які стають своєрідним аргументом акту вихваляння: *You are my true friend. You were always with me, you supported me, you boosted me up when I was down. Thanks for being such a friend of mine. Happy birthday* [11].

Водночас в релігійних побажаннях відбувається накладання обмежень, зумовлене активною регулятивною роллю божественного надагента. Цим пояснюється переважання актів прохання, молитовних звернень безпосередньо до надагента, які найчастіше не є прямим проханням про наділення бенефіціанта певними життєвими благами, але про звернення до нього та дотримання постулатів віри, наприклад: *God knows what your heart desires on your birthday. He knows exactly what's on your mind and what the things you are praying for. Trust and*

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
 (in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© Afanasieva O. M. [Afnas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

believe. Happy Birthday! [12]. Серед побажань тут слід виділити морально-етичні, психоемоційні стани, пов'язані з вірою, релігійними практиками: *May all your days be filled with goodness and warmth, your heart be full of joy and hope, and your mind overflow with aspirations and will to share the message of God – that is, the message of love. Have a blessed birthday!* [12].

Найбільшим благом стає надагент та віра в нього. Вихваляння іменинника поступається місцем прославляння Бога, що супроводжується найвищою позитивною оцінкою віри як особливого виду комунікації з ним, включення до спільноти вірян та мінімізацією власних заслуг і якостей адресата, а також уведенням модусу власної відповідальності за вчинки і помисли: 1) *A fresh start begins with a sincere prayer, a humble heart and a faithful mind bearing the love of God. A blessed and wonderful birthday to you!* [12]; 2) *God knows what your heart desires on your birthday. He knows exactly what's on your mind and what the things you are praying for. Trust and believe. Happy Birthday!* [12]. Нерідко позначається сам акт наділення надагента відповідними надможливостями, покладання на нього свого роду «надвідповідальності» за все, що відбувається: *You have planned your birthday celebration beforehand. You are quite nervous and worry too much. This is mainly because you are trying to do everything by your own. Remember, God is in control. Offer this day to Him and everything will be as beautiful as what you are expecting it to be. Just relax and let Him do the rest. Happiest birthday!* [12].

Нерідко зустрічаються і пом'якшені або гібридні варіанти, де в цілому світська структура повідомлення включає релігійні компоненти: *This world does not believe in forever, but I do. I know forever exists, because we are forever the best of friends. And today is the most special day of my most special friend. I can't give you all your heart's desires, of course, but I wish that the Lord will grant all of it. You are a good person, you deserve the best not only today but every day. Wonderful birthday, best friend!* [11]. Іншим гібридним варіантом є включення світських компонентів до в цілому релігійного формату вітання: *My wish on your birthday is for you to be happy and successful. You can only achieve that if God is with you. Always put Him the center of your life. Stay good and kind. Continue to inspire other. We are all praying for your good life and good health. Happy birthday and God bless you* [12]. У такому повідомлення надагент стає умовою здійснення побажань. У цьому і наступному релігійному вітанні зустрічаємо також акт вихваляння іменинника, проте оцінювані якості переважно входять до аксіологічної моделі доброго християнина: *Happy birthday to the most wonderful person I have ever met. You are*

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

an angel sent from above. You are beautiful inside and out. You are selfless and caring. God is really good in your life. Praying for more beautiful years together. Happy bday to you! [12]

Цікавими зразками вітальних повідомлень є ті, які включають метакмунікативні елементи, які актуалізують конкретну ситуацію даного свята, та опис ритуалу святкування чи його основних компонентів. Такий зв'язок із реальним виміром святкування знаходимо, наприклад, в наступному вітанні: *You and I are like Batman and Robin. Of course, you are Robin and I am Batman. You always got my back whatever happens. I am lucky to have a friend like you and I am wishing you that you will have the best birthday party this year. Save me some cake! Wonderful birthday!* [11].

Такі зв'язки виявляються також у лінгвокогнітивному вимірі і відповідній семантиці меморизації, яка організує надчасовий та оцінно маркований модус формування та фіксації події як важливого компонента індивідуального життя. Пам'ять виступає і як згадка про стосунки, події, їх фіксація, переведення до особливого надчасового виміру, і як побажання того, щоб це святкування стало подією, вартою такої згадки: *May your coming year surprise you with the happiness of smiles, the feeling of love and so on. I hope you will find plenty of sweet memories to cherish forever. Happy birthday* [11]. Пам'ять стає ціннісно-смісловим виміром у ритуально маркованому людському існуванні: 1) *Sister, can you remember all those childhood memories of us? Many more wonderful memories are yet to come. You are the greatest sis in the world. Happy birthday* [11]; 2) *Happy 21st Birthday! Go out and make some memories to look back on and laugh!* [9].

У наступному повідомленні головним семантичним та оцінно позначеним смисловим стрижнем стає саме святкування, яке медіатизує найкращі якості адресата: *Best birthday, dude! You host the best pool party every year and that makes you the greatest friend in the whole universe. I am wishing you all the best in your career. Let's hang out soon, okay?* [11]. Обігруються і власне ритуальні виміри святкування, як-от у наступному повідомленні, де через градаційну шкалу ритуальних практик адресат імплікує побажання соціального зростання і водночас «нейтралізує» їх статусність, переводячи до гумористично позначеного модусу власної вигоди: *I want your birthday to be celebrated as a national holiday because then I'll get a day off. Happy birthday* [11]. Таким чином до дискурсивного формату вітання вводиться семіотичний вимір святкування та його основні атрибути – святковий пиріг і свічки, які стають символом цього свята: *Let your all the dreams*

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
 (in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© Afanasieva O. M. [Afnas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
[Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

to be on fire and light your birthday candles with that. Have a gorgeous birthday! [11]. Подібні компоненти стають також операторами актуалізації саме цього конкретного свята: *It's a wonderful day and I've brought a beautiful and delicious cake for you. Now it's time to celebrate and make this special day more colorful. Happy birthday* [11]. У таких випадках позначається сам базисний ритуал дарування в його реальній і символічній формі: *Fun, happiness, good health and success. Cheers boss! Happy Birthday!* [9]. Крім того, дарування необхідно пов'язано з іншими засадничими ритуальними елементами – гостинністю, спільним зібранням: *You may not have a big party today, there's a cake but a bit little than last year. What is important is that we are here for you to celebrate another wonderful year in your life. God allows everything to happen for a reason. We love you and we are here to stay. Happy Birthday!* [12].

Отримані результати. Сучасні дослідження модальності показують її складний характер та необхідність уведення до її вивчення лінгвопрагматичний вимір. Це стосується передусім такого складного культурного явища як ритуал. У цій роботі ритуал розглядається як складна система конструювання та моделювання особливої реальності (трансреальності), творення якої відбувається шляхом переходу від повсякденної дійсності до «можливих» світів, які виникають у ритуалізованій взаємодії і зцентрованих на розбудові соціокомунікативних відносин у культурно обумовленій системі уявлень відповідного соціуму. Ці ритуально сконструйовані світи мають власний хронотоп, агентивність, цілеспрямованість, лінгвокультурний код, які формуються на засадах ступеневого, модусно зумовленого, полісеміотичного конструювання. Модуси ритуалізації ми розглядаємо як вектори, які визначають напрямок конструювання та прагмакомунікативні й семантичні особливості змодельованих таким чином «світів» ритуалу, його «реальностей». У своїй єдності вони складають комплексне модальне утворення, у якому взаємодіють і є взаємозумовленими часові, власне модальні (можливісні, спонукальні, оптативні, деонтичні), оцінні компоненти, які визначають проєктивний напрям моделювання дійсності, устремління до «виходу» за межі реальних можливостей.

Основним напрямком модалізації є модифікації простору діяльнісних та інших можливостей людини, передусім через його розширення, звуження, адаптацію та регулювання. У комунікативно-дискурсивному плані у ритуалізованих практиках відбувається створення певної комунікативної ситуації та її фіксації як культурно визначеної події. До таких прототипових ритуалів

© Афанасьєва О. М. [Афанасьева О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англоязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

конструювання події відноситься святкування дня народження, яке утворює комплексну структуру, що включає кілька базових елементів, які належать до сфер буттєвості / часовості та вшанування / дарування. Народження людини як один із головних моментів її життя стає основою циклічного ритуалу щорічного його святкування. Конструювання особливої реальності такої події відбувається як розбудова особливого часовиміру. Перш за все, сам ритуал циклічного типу, як-от святкування дня народження, є засобом надання смислу безперервній плінності часу, структурування людського життя шляхом створення значущих подій. Часові параметри стають тут одним із основних векторів створення як самої події, так і оптативно-спонукальних модусів побажання. Особливий часовимір ритуалу пов'язано з лінгвокогнітивними вимірами меморизації, яка організує надчасовий та оцінно маркований модус формування та фіксації події.

Вшанування іменинника засновується на ритуалотвірних засадах наділення адресата певними благами, реальними чи/та символічними. Акт дарування втілює це наділення в реальному діянні вручення подарунку, а акти вихваляння іменинника та різноманітних побажань здійснюють моделювальну функцію, переводячи реальний стан речей до модусу зняття можливісних обмежень. При цьому оптативний акт переводить вектор здійснення бажаного до перспективи майбутнього. Структура оптативних повідомлень розгортається навколо центрального предиката із семантикою побажання (волевиявлення, сподівання), модальних операторів спонукальності / оптативності, наказового способу та засновується на спеціальному типі агентивності – надагентивності, де знімаються обмеження, властиві реальній дійсності. Функцію надагента-медіатора може брати на себе божественна сила в релігійних побажаннях або узагальнена переважно метонімічно втілена чи імплікована сила у вітаннях світського типу.

Інша важлива складова привітань з днем народження – акт вихваляння – значно різниться в світських та релігійних вітаннях. У першому випадку йдеться про наділення адресата певними особистісними, характерологічними надможливостями, позитивну його оцінку, гіперболізацію якостей адресата, що надає їм найвищого рівня. Тут, оцінне спрямування стає одним із основних векторів модалізації, співвідносячи характеристику якостей адресата з певною соціокультурною моделлю. Водночас у релігійних побажаннях відбувається накладання обмежень, зумовлене активною регулятивною роллю божественного надагента, що веде до переважного використання актів прохання, молитовних звернень до Бога та закликів до адресата дотримуватися постулатів віри.

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)(in Ukrainian) **[Modusy rytualizacii' v anglo-movnyh komunikatyvnyh praktykah (na materialy vitan' z nago-dy dnja narodzhennja)]**© Afanasieva O. M. [Afanas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com

ПРОБЛЕМИ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ ТА КОГНІТИВНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
[ПРОБЛЕМЫ СЕМАНТИКИ, ПРАГМАТИКИ И КОГНИТИВНОЙ ЛИНГВИСТИКИ]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна
 [Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко, Украина]

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>

Семантика світських побажань стосується передусім основних засад життєдіяльності людини, які об'єднуються навколо центрального поняття «щастя», у семантичний домен якого входять універсальні й етнокультурно обумовлені цінності людського життя. У релігійних вітаннях найбільшим благом стає сам надагент та віра в нього. Вихваляння іменинника поступається місцем прославлянню Бога, найвищою позитивною оцінкою віри та мінімізацією власних заслуг і якостей адресата, уведенням модусу відповідальності за вчинки і помисли. Водночас зустрічаються гібридні варіанти вітань, де в цілому світська структура повідомлення включає релігійні компоненти або навпаки.

Вітальні повідомлення включають метакомунікативні елементи, які актуалізують конкретну ситуацію даного свята, опис ритуалу святкування чи його основних компонентів. Нерідко обігруються і власне ритуальні виміри святкування, до дискурсивного формату вітання вводиться семіотичний вимір святкування та його основні атрибути – святковий пиріг і свічки, які стають символами цього свята, а акт дарування пов'язується з іншими засадничими ритуальними елементами – гостинністю, спільним зібранням.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження показало, що ритуальна комунікація є модально визначеною і відповідно маркованою. При цьому ритуали утворюють складні модальні структури, прагмакомунікативні єдності, які характеризуються компліксною модусною будовою, надагентивністю, часопросторовою виокремленістю. Основні лінгвопрагматичні відмінності модальної структури англomовних вітальних повідомлень було виявлено в двох їх різновидах – світському і релігійному. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в комплексному описі ритуалізованих комунікативних практик різного типу в англomовній лінгвокультурі.

Література

1. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / Анна Вежбицкая. – М.: Русские словари, 1996. – 416 с.
2. Эпштейн М.Н. Философия возможного / Михаил Наумович Эпштейн. – СПб.: Алетейя, 2001. – 334 с.
3. Auwera J. van der. Modality's semantic map / Johan van der Auwera, Vladimir Plungian // Linguistic Typology. – 1998. Vol.2. – P. 79-124.
4. Bybee J. L. The Evolution of Grammar. Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World / Joan Bybee, Revere Perkins, and William Pagliuca. – Chicago and London : The University of Chicago Press, 1994. – xxii, 398 p.
5. Depraetere I. Categorization principles of modal meaning categories: a critical assessment / Ilse

© Афанасьєва О. М. [Афанасьєва О. Н.] afanasieva.olga.n@gmail.com

Модуси ритуалізації в англomовних комунікативних практиках (на матеріалі вітань з нагоди дня народження) (Українською) [Модусы ритуализации в англязычных коммуникативных практиках (на материале поздравлений с днем рождения) (На укр. яз.)]

(Проблеми комунікативної лінгвістики [Проблемы коммуникативной лингвистики])

PROBLEMS OF SEMANTICS, PRAGMATICS AND COGNITIVE LINGUISTICS
[PROBLEMY SEMANTYKY, PRAHMATYKY TA KOHNITYVNOI LINHVISTYKY]

Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine

<http://semantics.knu.ua/index.php/prblmsemantics>Depraetere. // *Anglophonia*. – 2015. – No.19. – Режим доступу:<http://journals.openedition.org/anglophonia/476> ; DOI : 10.4000/anglophonia.476).6. *Huddleston R.* The Cambridge Grammar of the English Language / Rodney Huddleston, Geoffrey Pullum et al. – Cambridge: Cambridge University Press, 2002. – 1860 p.7. *Palmer F.R.* Modality and the English Modals / Frank R. Palmer. – London: Longman, 1990. – 232 p.8. *The Expression of Modality* / ed. by William Frawley. – Berlin, N.Y. : Mouton de Gruyter. – 2006. – vii, 268 p.**Джерельна база**9. 120 Unique Happy Birthday Messages, Quotes & Wishes to Supercharge your Sentiments. – Режим доступу: <https://www.flyingflowers.co.uk/page/birthday-messages/>10. Birthday Messages and Birthday Wishes. – Режим доступу: http://www.1happybirthday.com/birthday_messages.php11. *Johnson J.* The 100 Happy Birthday Wishes / Jane Johnson. – Режим доступу:<https://www.wishesgreeting.com/happy-birthday-wishes>12. *Johnson J.* The 60 Happy Birthday Blessings / Jane Johnson. – Режим доступу: <https://www.wishesgreeting.com/happy-birthday-blessings/>**References**1. *Wierzbicka A.* *Yazyk. Kultura. Poznanie* [Language. Culture. Cognition]. Moscow, Russkie Slovare, 1996, 416 p. (In Russian).2. *Epstein M.* *Filosofiya vozmozhnogo* [The philosophy of the possible]. Saint Petersburg, Aletejya, 2001, 334 p. (In Russian).3. *Auwera J. van der, Plungian V.* Modality's semantic map / *Linguistic Typology*, 1998, no.2, pp. 79-124.4. *Bybee J. L., Perkins R., Pagliuca W.* *The Evolution of Grammar. Tense, Aspect, and Modality in the Languages of the World*. Chicago and London, The University of Chicago Press, 1994, xxii, 398 p.5. *Depraetere I.* Categorization principles of modal meaning categories: a critical assessment / *Anglophonia*, 2015, no.19. Available at: <http://journals.openedition.org/anglophonia/476> ; DOI : 10.4000/anglophonia.476).6. *Huddleston R., Pullum G. et al.* *The Cambridge Grammar of the English Language*. Cambridge, Cambridge University Press, 2002, 1860 p.7. *Palmer F.R.* *Modality and the English Modals*. London, Longman, 1990, 232 p.8. *The Expression of Modality* / ed. by William Frawley. Berlin, N.Y. , Mouton de Gruyter, 2006, vii, 268 p.9. 120 Unique Happy Birthday Messages, Quotes & Wishes to Supercharge your Sentiments. Available at: <https://www.flyingflowers.co.uk/page/birthday-messages/>10. Birthday Messages and Birthday Wishes. Available at: http://www.1happybirthday.com/birthday_messages.php11. *Johnson J.* *The 100 Happy Birthday Wishes*. Available at: <https://www.wishesgreeting.com/happy-birthday-wishes>12. *Johnson J.* *The 60 Happy Birthday Blessings*. Available at: <https://www.wishesgreeting.com/happy-birthday-blessings/>

(Problems of linguistic communications)

Modes of ritualization in the English-language communicative practices (based on the birthday greetings materials)
 (in Ukrainian) [Modusy rytualizacii' v anglomovnyh komunikatyvnyh praktykah (na materiali vitan' z nagody dnja narodzhennja)]

© *Afanasieva O. M.* [Afanas'jeva O. M.] afanasieva.olga.n@gmail.com